

תצפית

(כל הזכויות שמורות)

היחסים בין מפלגות הקואליציה הממשלתית ילכו ויחריפו. ככל שמתקרב מועד הבחירות לכנסת הרביעית, כך יפוצץ החוזה חילוקי הדעות של השרים ליד שולחן הממשלה, והוויכוחים בתוך הממשלה יהיו קולניים ביותר. וויכוחים אלה יתנהלו מסביב לכל הבעיות שיעלו לדיון בממשלה, כולל ענייני חוץ ובסיון.

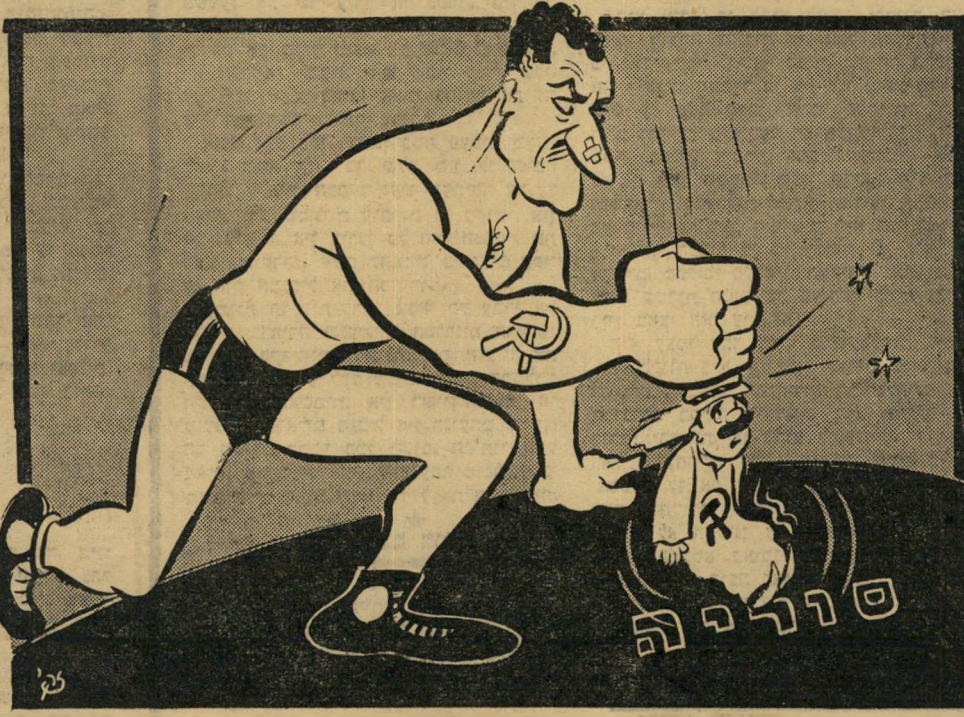
עם זאת לא יגיש דוד בן-גוריון את התפטרותו, כדי לרצור משבר ממשלתי. הממשלה המסוכסכת תמשיך לכהן בצורתה הנוכחית עד לבחירות הבאות.

ישראל תזכה במענקים אמריקניים מוגדלים. שר האוצר לוי אשכול, העומד לצאת לביקור בארצות הברית, ינהל שם את המשאומתן להשגת מענקים אלה. אולם ייתכן שכל פרשת המשאומתן וקבלת המענקים תישמר בסוד, לפי דרישת האמריקאים, החוששים כי צעד זה עשוי להכביד על נסיון נותיהם לתקן את יחסיהם עם גמאל עבד אל-נאצר.

בריטניה תפתח, בימים הקרובים ביותר, בשיחות פיוס עם מצרים. הבריטים רוצים להקדים בכך את האמריקאים, כי הם חוששים שהסטייטס-דפרטמנט עלול להגיע לידי הסכם עם ממשלת קהיר מאחורי גבם. הבריטים יהיו מוכנים לפצות את המצרים על הנזקים שנגרמו להם בימי מיבצע סואץ. ייתכן ופיצוי זה למצרים יינתן גם ללא כל תמורה רצינית מצד מצרים. הסיבה: גילוייו של העתונאי רנדולף צ'רצ'יל על מיבצע סואץ גרמו לזעזוע קשה בבריטניה, וממשלת מקמילן תנסה לתקן את הרושם על-ידי מתן הפיצוי, שיסמל בעיני הבריטים את סיומה של הפרשה בישראל-המזל.

שר החקלאות האמריקאי עזרא בנסון יערוך ביקור בישראל. בהשפעתו של בנסון תקבל ישראל בקרוב כמויות ניכרות של עודפי מזון אמריקאיים. הממשלה הזמינה את בנסון, באמצעות ציר ישראל בושינגטון, והוא הודיע כי הוא מקבל את ההזמנה ויענה לה בקרוב.

למרות הודעותיו כי אין בדעתו להיבחר לכנסת, יופיע משה דיין במקום מרכזי ברשימת מפא"י ליישוב כנסת הרביעית. בצמרת מפא"י מושמעת אמירה נוספת כי אין לתת לדיין מקום כל עוד לא יתחדש במפורש לא ייבחר במועמדי להופיע בפומבי. ג'ד הקו הרשמי של מרכז המפ"י, אולם ביג"י, תובע בתוקף להעמיד את דיין בראש המועמדות ליישוב זאת, יתנהל מאבק חריף מסביב למקומו של שמי

נאצר מדכא את הקומוניסטים בסוריה

עון פוט. ההתנגדות בצמרת הדין של מפא"י תיקה של מפא"י

לפרס היא הרבה יותר חריפה מאשר לדיין ואילו תמיכת בן-גוריון בפרס כמועמד לכנסת, גם היא מסוייגת, לפחות לפי שעה.

מאבק אחר במרכז מפא"י: מועמדותו של משה שרת בראש הרשימה לערית תל-אביב, בסיכויי כי יצליח להגיע לכס ראש העיר, ראש מפא"י, כולל ביג"י, מעוניינים במועמדות זו ותומכים בה. המתנגד המר ביותר לרעיון זה הוא משה שרת עצמו. ראש הממשלה ושר החוץ לשעבר סבור, כי מועמדות זו מחתימה אותו סופית ביסוץ עסקן מסוג שני, שמקומו בשלטון המוניציפאלי ולא בשלטון המרכזי. שרת נוטה לחכות עוד זמן ללא כל תפקיד בטוני, מתוך תקווה כי לא ירחק היום והוא יחזור לטקום מרכזי בממשלה.

הפרוגרסיבים יגלו פעילות ציבורית רבה. הצעת התיקון לחוק מסי-הכנסה, שהוגשה על-ידי המפלגה הפרוגרסיבית, אינה אלא טנונית ראשונה בשורה ארוכה של הפגנות כלכליות, שתבצע המפלגה כדי לזכות באהדת הציבור האזרחי. בקרב הנהגת המפלגה הפרוגרסיבית קיים חשש רציני, כי השתתפות המפלגה בממשלה עם שלוש מפלגות הפועלים מזיקה לה ומורידה את ערכה בעיני הסוחרים והחברשתיים. הפעילות הכלכלית באה לתקן מצב זה.

"הארץ" יגביר את תמיכתו במפלגה הפרוגרסיבית ועמידת העתון תזדהה יותר ויותר עם עמדת מפלגה זו. גרסום שוקן, עורך הארץ, שהוא גם חבר הכנסת מטעם הפרוגרסיבים, ירצה לחזק את מעמדו במפלגה על-ידי העמדת עתונו לשרותה. הארץ יסיף גם לקואליציה ממשלתית מורכבת ממפא"י, הציונים הכלליים והפרוגרסיבים.

אישיות ידועה בצמרת הציונים הכלליים לשעבר, ומראשי הנהגת הספרדית בישראל, יתמנה מנהל כללי של משרד החירות. מניו זה יביא לסולחה בין מפא"י לבין המתמנה ויהווה הפתעה בחיים הציבוריים במדינה. המשאומתן לביצוע תוכנית זו מתנהל על-ידי שר-המשרה בכור שלום שטרית.

המשטרה הכלכלית תפתח בחקירה מקפת נגד מקבלי השילומים מגרמניה. המסרה: חשד כי כסף רב מכספי השילומים האיי-שיים, הועבר לישראל בדרכים בלתי-כשרות, תוך עיקוף חוקי המס. כן מקווח המשטרה, כי חקירה זו תגלה אנשים שקיבלו פיצויים, בסכומים ניכרים, מבלי שחיו זכאים לכך.

ארצו הוא מכיר, יודע גם יודע מה רבת הברכה שמביאה עבודת הקרנות הלאומיות למפעל תקומתו והתבצרותו במולדת. על-כן ייפלא בעינינו, אם מורה עברי מפגר במילוי חובתו לקרנות, ונוטים אנו להניח שאין זה אלא דבר שבמקרה.

לא נוכל להשלים עם כך ששם כבי' ייעדר ברשימת תורמינו, והיטלנו על בא' כוחנו לבקרו שנית, מתוך בטחון שיענה לנו ויביא לידי סדור תרומתו לקרנות הלאומיות לשנת תשי"ט.

השבוע, כשחזרו גובי קרנות-ההשקעות לבקר בבתי-הספר, נתקלו בתשובה-כמעט אחידה: לא. הודה מורה ותיק בבית הספר שביציון ברחוב יפת ביפו: בשנים הקודמות עוד סרבנו בחצי-פה, אולם השנה, כשגם מנהל בית-הספר אמר לא, יכולנו להחזיר את היד לכיס. גם המורים רוצים לחיות.

פשעים

עוף נקמה שחור

איש לא יכול היה לראותו בעיניו, אולם מזה שנתיים ריחף מעל ראשו של שמעון פרידמן (42), עוף שחור. ידיו וחברו ל"עסקים, הסמל לשעבר שמעון שיטרית, הבטיח לפרידמן, כשנשלח לרצות שנת-מאסר

פקפקו משך תקופת כהונתם במשרד הדין, כי בין יתר שטחי המחיה המצומצמים של משרד, כלולות אף דתות בני-המעיוטים. גם איש מבין חבריהם למפלגה, לא חשש מעולם כי טיפול זה בדתות המיעוטים, כרוך בחשש של עבודה זרה.

המצב השתנה מעיקרו, כשמשרד הדתות הופקע ממכרותן הבלעדית של המפלגות הדתיות, הועבר לרשותו של הרב יעקב משה טולידאנו. בין יתר הרעיונות שהו' עלו כדי להטיל דופי בשר החדש, נשמעה אף הדעה, כי טיפולו של שר-הדתות ב'כנסיות ובמסגדים של בני-המעיוטים, מתהה עבודה זרה.

נפך עץ מוזכר נוצרי. השבוע התאגדו קבוצה חרדית בתל-אביב ובני-ברק, קראה לעזרתה חכם ספרדי שמת לפני 800 שנה, כדי לגנות את החכם הספרדי החי. בתוכירו שנשלח למשרד-הדתות קבעו בני-הקבוצה החרדית, הידועים בהשתייכותם ה'אישית למפלגה הדתית-הלאומית: "מקורות רבים בהלכה מוכיחים כי אסור ליהודי ל'הקציב כספים ליינות-נסך על מוצבים של נוצרים". אפילו אם נקבל את עדות הר' רמב"ם כי המוסלמים אינם עובדי עבודה זרה, הרי לגבי הנוצרים אין הדבר מוטל בספק. ואין כל היתר לכך.

ויש חשש לעבודה זרה. מה גם שהמשרד מטפל בדרושים ובשאר מיני דתות שהן עליבא דכולא עלמא עובדי עבודה זרה מוב' הקים...

מסקנת כותבי התזכיר: על שר-הדתות, שיש חשש כי נגעל בעבודה זרה, להתפטר.

חינוך

הקזת דגים

הורים רבים שילדיהם תובעים מהם בכל סוף-שבוע גרושים בודדים, כדי לשלשלם בכיתה לקופסת הקרן הקיימת, יקבלו בודאי בסיפוק את הידיעה כי המורים-המתרמים עצמם, נאלצים לשלשל בכל שנה סכום לא מבוטל לאותה מטרה.

אולם המורים, בניגוד לתלמידיהם, אינם רואים עוד בשלשול הלירות לקופסת הקרן הקיימת, משום מעשה חלוצי. בשנים האחרונות גילו הם התנגדות ממשית להקזת הדמים. יותר ויותר מורים סרבו לשלם את הסכומים הנדרשים מהם.

הקרן הקיימת לא יכלה להשלים עם ה'דוגמה המסוכנת שנתנו המורים לדור המת-רימים הצעיר. מיד עם תחילת שנת-הלימודים הים הנוכחית דאגה היא לגושפנקה חוקית להקזה מצד מרכז הסתדרות-המורים.

מזכירו הכל-יכול של המרכז נענה ב'רצון. במכתב ששלח שלום לויין אל כל מורי בתי-הספר במדינה, נתן להם להבין כי 'אנו בטוחים כי כל חברינו, ללא יוצא מן הכלל, יתרמו בנפש הפצה את חלק הקרנות ויקבלו את המתרמים בסבר פנים יפות כראוי לשליחי מצותה'.

מכתבו של לויין הושלך לסל. המורים לא נמנעו מלהסביר לבאי-יכוח הקרנות, שבאו לגבות את סכום-ההשגרה-השנתית, כי לדעתם נסתים תפקידה של הקרן הקיימת ולו גם כסניף-משנה של משרד-החינוך. למתמרדים ניתנה ארכה של שבועות מספר לחזרה בתשובה. משלא נכנעו, כתב להם השבוע הועד הארצי המאוחד של הקרן-הקיימת, מכתב שהוא ספק בקשה ספק איום.

כתב הועד הארצי: "מתהווה לשמוע ש'כבי' לא נענה לבא-יכוח ועדנו המקומי, כשפנה אליו בדבר קביעת תרומתו ה'אחיה לקרנות הלאומיות לשנת תשי"ט. אין זה מתקבל על הדעת, שמורה בישראל לא ימלא את חובתו לקרן-הקיימת-לישראל ו'לקרן-היסוד, אשר התנועה הציונית הטילה עליהן תפקידים דחופים וחיוניים ביותר במערכת השתדלנות בארץ והכשרתה, לק' ארצי. לא עליה מחורשים, מאחורי מסך' הברזל, אשר אליהם עינינו צפויים.

הסתדרות המורים בישראל הושיטה מאן ומתמיד יד-אמונים לקרנות הלאומיות. כל מורה ומורה, שבתוך עמו הוא יושב ואת

* בין יתר תפקידי משרד החירות: הקצבת סכומי-כסף לצורך סכני-פולחן נוצריים. ב'י' ניהם השלום עבור היין תנמסך על המזבח.
** המגיע לסכום של 42 ל"י לשנה למורה מתחיל, 15 ל"י לשנת למורה ותיק או אקדמי.